"మరి ఈ గలభా అంతా ఎందుకు చేయించావు? శ్యామూరావు ఏమైతే మనకేం?"

"సైకలాజికల్ ఇన్‌టరెస్టు."

"నా ఖర్చుతో" అని మూలిగాడు గోవిందరాజులు.

★

స్టేషను పంపు

ఆమెని మొదట రైలుస్టేషన్ నీళ్ళ పంపు దగ్గిర చూశాడు సూర్యారావు.

అతనికి ఆ వూరు గూడ్సుస్టేషన్‌కి బదిలీ ఐ, ఆమెను చూసీ, తనకి టిక్కెట్లు ఇచ్చే గుమాస్తాపని అయివుండకూడదా అనిపించింది. ఆమె తక్కిన ఆడవాళ్ళతోరాదు నీళ్ళకి. వాళ్ళ తగూలతో కలవడం ఇష్టం లేకనేమో! అందుకనే అతను గూడ్సు షెడ్డు తాళంవేసి ఆలస్యంగా సాయంత్రం ఇంటికి పోయేప్పుడు వొంటరిగా కనబడ్డది ఆమె. బిందె నిండి నీళ్ళు కిందికి గంతులేస్తున్నాయి. తూర్పున పచ్చగా మెరుస్తున్న మబ్బు లోంచి తళ తళ మంటున్నాయి కిందికి దొర్లుతూ. నడినెత్తి ఫాల్గుణ మాసపు చంద్రవంక వంక చూస్తోందేమో ఆమె గంగి రావిచెట్టు ఆకుల మధ్యనించి, ఆ ఇనపకడ్డీమీద చేతి నానించి, గడ్డం చెయ్యిమీద మోపి, కళ్ళని పైకెత్తి, నిర్జనమైన ప్లాట్‌ఫారంమీద దూరంగానే నిలబడి చూశాడు, తొరగా నడుస్తున్నవాడల్లా చప్పున ఆగి, ఆమె రెండు నిమషాలైనా కదల్లేదు. లేదు. ఆమె ఏమీ చూట్టంలేదు. ఆకాశంలోనూ లేదు, భూమిమీదా లేదు, ఆ మనసు. గతంలోంచి ఏఫిల్మునో తిప్పుకుంటోంది—మనోనేత్రంముందు.

అతను తనతోనూ మార్చి ఆమె వేపు దగ్గిరగా వొచ్చిందాకా ఆమె అతని వేపు చూడనేలేదు.

"నీళ్ళు పోతున్నాయి."

తన కంఠంలోంచే వొచ్చింది ఆ శబ్దం.

నిదానంగా అతనివంక చూసింది. కాని అతను ఇంకా ఆమె మనో కాశంలోకి వెళ్ళినట్టు లేదు. చెవుడా? మూగా? కాని ఆ పెదవులు, కళ్ళు! ఆమె కనబడకపోతే మళ్ళీ, తన నిత్యజీవితంలో పెద్ద లోపం ఏర్పడు తుందీ. చుట్టూ చూశాడు. ఎవరూ లేరు. నిద్రపోయే కుక్కా, పట్టాలలో వెతికే మేకా, పైన యింకా కళ్ళు బాగా కనబడని చంద్రవంకా మూగ సాక్షులు.

"బిందె ఎత్తనా?" అన్నాడు దగ్గిరికి వెళ్ళి.

సంధ్య కాంతిలో అంత మెత్తగా నున్నగా.... ఆ మెత్తదనం పుత్త మోసం— ఆ చేతులు, ఎత్తు భుజాలు—ఆ పమిట ధృఢత్వం.... శాంత పరుస్తో కళ్ళని— ఆమె నడుం తీరు, నుదుటిమీద బరువు జుట్టు వొంపు, నుదిటి నలుపు మెరుపుమీద జుట్టు నలుపు మెరుపు-లోకపు చీకటి పైన ఆకాశం చీకటి - ఎత్తు పల్లాలలో తళుకుల నొక్కులు— సంధ్యకాంతి దాక్కుంటోంది జుట్టులో రాత్రికి జడిసి, ఎర్రచీర, జడపైని ఒక్క చక్కని గంగారావి పువ్వు.

చూసింది అప్పుడు నిదానంగా, చిరునవ్వు తనమీద—ఓ నిమిషపు సంబంధం.

"ఎత్తుకోగలను, తీసుకువెళ్ళలేను"

"రోజూ తీసుకెళ్ళవా?"

"రోజూ ఇంతే!"

"జబ్బా!"

"ఊ"

కంఠంలోంచి పెదవుల చివరికి నవ్వు హాస్యం చేస్తోంది తనని.

"ఏం జబ్బు?"

"ఇక్కణ్ణించి పోలేకపోవడం"

"ఏమీ?"

నవ్వుతో అతనివంక చూస్తోంది.

"ఏం లేదు వెళ్ళడానికి.... బావుంది కదూ ఇక్కడ?"

"ఊఁ"

"మీరు వెళ్ళాలిగావును?"

ఛాలెంజి.

"అఖ్ఖర్లేదు"

"అయితే రండి, కూచోండి."

ఆ పళ్ళెం గట్టువంక చూసింది.

అడుగు వెనక్కి వేశాడు.

పక పక నవ్వి బిందెని సునాయాసంగా ఎత్తుకుని చక్కా వెళ్ళిపోతోంది.

"మరి వెడుతున్నా వేం?"

"వెళ్ళకపోతే వూరుకుంటారు?"

"ఎవరు?"

"మీరు."

"నేనా?"

"ఈ స్టేషను మీదేగా!" అని వెడుతోంది.

"ఈవాలిటికి వెళ్ళండి. ఎవరన్నా కోప్పడతారేమో! ధైర్యమాలోచించుకుని రేపు మళ్లీ రండి. కూచోవాలని వుంటే.

వెళ్ళిపోయింది దూరంగా. బిందె బరువుతో వొంగిన ఎడంభుజంతో బిందె అంచువొంపులో వెన్నెల మొదటిరేఖ. అట్లానే నుంచున్నాడు, ఆమె పోర్టర్ల ఇళ్ళవెనక మలుపుతిరిగిందాకా.

మర్నాడు సాయంత్రం ఐదింటినించే అతని దృష్టి గుడ్సుషెడ్డు తలుపులోంచి పట్టాలూ, ప్లాట్‌ఫారం దాటి నీళ్ళ పంపువేపు. రిజిష్టరులో చివరికూడికలు తప్పిపోయి మరీ ఆలస్యమౌతోంది. చంద్రవంక ఇంకొంచెం తుర్పుకి వొంగి నిన్నటి పరిచయాన్ని జ్ఞాపకం చేసింది. తోళ్ళ వాసనని నెట్టి గాలివీస్తోంది. దక్షిణం నుంచి వసంత రహస్యాల్ని రక్తానికి పలుకుతో, తీరా తలుపులు మూసే సమయానికి ఆ స్టేషన్‌తో . ఏ మాత్రం పనిలేని కాళీ పెట్టెల గుడ్సుబండివీళ్ళ కోసం దీర్ఘంగా ఆగింది, గంగరావిచెట్టు చివర కూడా తన కళ్ళబడకండా.

తన గది ఎత్తునుంచి గులకరాళ్ళమీదికి పట్టాల దగ్గిరికి జారి, రాక్షసి బొగ్గుల్ని తప్పించుకుంటో ఆ బోలు పెట్టెల గోడనీడలో నడుస్తున్నాడు, చాలా గొప్ప ముహూర్తాలు మించిపోతున్నట్లు. ఇన్ని డబ్బాలు ఎక్కడ దొరికాయో తగిలించుకోడానికి ఆ రైలుకి! ఆ పెట్టెల సందుల్లోంచి వుత్త ప్లాట్‌ఫారం ముక్క, దాని వెనక నాలుగు ఇనపముక్కలూ కనపడతాయి. అన్ని సందుల్లోంచీ అంతే, అమ్మా! నీళ్ళ పంపు. దానికింద అదే ఇత్తడి బిందే, దానిమీద తెల్లని వెన్నెల మెరుపుచార. కారిపోయే నీళ్ళలో. కాని ఆ బిందెకి అర్థంలేదు. విప్పేసిన రవికమల్లే వుత్త అర్థంలేని బిందె. పక్కన పైన వుత్తగంగ రావిచెట్టు. ఇంక ఎన్ని సందుల్లోంచి చూసినా ఏమీలేదు. వుత్తజకటాలు.

గార్డుపెట్టె. ఎన్నిమైళ్ళ దూరం నడిచాడో తన మనసులోతాను. ఒక్కొక్క కొయ్య బద్దీ ఒకదాటలేని అడ్డం. అబ్బో, చాలా దూరం వచ్చాడు ప్లాటుఫారం దాటి. నాలుగు గజాలు మనుషుల కొలత ప్రకారం. ఎదురుగా గార్డుపెట్టె, గుమ్మంలో గార్డు. తెల్లటి సూటు, మెరిసే బూడ్సులు, అతనిముందు పెట్టె గుమ్మంలోకి కాలు ఎత్తిపెట్టి, వొయ్యారంగా ఆమె, ఆ గార్డుతో నవ్వుతో. తను వెళ్ళిపోయి ఏం చెయ్యడం? వెడుతున్నాయి కాళ్ళు. గార్డు చూశాడు అతన్ని, ఏదో అంటున్నాడు· కాని తను ఆగకూడదు అనుకుంటూనే,

"హల్లో! ఛార్లెస్!' అన్నాడు.

"హల్లో!సూర్యారావు! ఇక్కడికి మార్చారా ఏమిటి నిన్ను బావుందా?"

"చాలా బావుంది." అని ఆమె. ఎందుకు తనతో ఆ హాస్యం?'

"ఏం బావుంది?"

"సంపాదన," అని ఆమె.

"ఏం సంపాదన?"

"వెన్నెల సంపాదన"

"వెడతానోయ్." అని తాను.ముందుకి ఓ అడుగు. వీపు వెనక పెద్దనవ్వు. కోపంతో వెనక్కి తిప్పాడు మెడ.

"నీళ్ళు కారిపోతున్నాయి." అని ఆమె.

"కారిపోతే".... ...."

"వెళ్ళి పంపు తిప్పేయండి కంపెనీ నీళ్ళు" అని ఆమె.

"తిప్పకో"

"నేను మాట్లాడుతున్నాను, కనపట్టంలేదా?"

ఛార్లెస్ బిగ్గిరగా నవ్వుతున్నాడు.

"రావోయ్. వెళ్ళకు"

"నేనెందుకోయ్ మధ్య."

వెళ్ళిపోయినాడు చిరచిర, మళ్లీ ఆ పెట్టెల్ని రెండో వేపునించి ప్రదక్షిణం చేసుకుంటో. సందులోంచి అటువేపు చూద్దానికి ఇప్పుడు ఏమీ లేదు. కంకరని చూపుతో కాలుస్తొ తొర తొరగా గేటులోంచి తన ఇంటోకి, వొంటరిగా బావురుమనే రైలువాళ్ళ పిసినికొట్టు గదిలోకి. కాని నిన్నటి కంటే ఎంత చీకటి.ఇవాళ!ముందు వాకిట్లో టీకి కొంచెం నీళ్ళు పెట్టుకున్నాడు కుంపటిమీద. కప్పూ, గొల్లభామ పాల దబ్బా పెడుతున్నప్పుడు రైలు కూతకూసింది. ఇంక వెడితే స్టేషన్ పంపుదగ్గిరకి? ఛీ! సిగ్గయినా లేదు తన మనసుకి: ఎందుకో కోపం అతనికి తెలుసా?

దొడ్లో గబగబ డబ్బాతో బోర్లించుకుంటున్నాడు కాలే ఒంటి మీద చన్నీళ్ళు. తుడుచుకుంటో వొచ్చాడు మరిగే నీళ్ళ పని పట్టించడానికి. కుంపటి మీద నీళ్ళగిన్నె కింద పడిపోయింది. కప్పు ఏదీ కుర్చీమీదికి ఎట్లా వెళ్ళింది? కప్పునిండా టీ. ఎవరు? వీధిగుమ్మంలోకి ఓ అంగ. బెదిరిచూసే బిళ్ళగన్నేరుపువ్వు పక్కన నీళ్ళబిందె బిందెమూతిలో ఇరుక్కని కూడా బిగ్గిరిగా నవ్వుతో చాపలాగా తేలే చందమామ. బిందెని మోసిన బుజాలేవీ? వస్తుంది లే. లోపలికి వొచ్చి వేడి టీని ముద్దు పెట్టుకున్నాడు.

"బావుందా?"

అక్కడే వుంది మాలతి పొద వెనక ఎవరు నాటారో అతీగెని. ఈ నాటికి ఆమెని దాచింది. ఏం మాట్లాడదామన్నా తోచలేదు. కప్పు తోటే అటు నడిచాడు. ఆ తీగెచుట్టూ తిరిగి ఇటు వొచ్చింది ఆమె సరిగా సినిమాలో మల్లే తిరుగుతున్నారు. పాట లేదు. అంతే భేదం.

చప్పున ఎదురు తిరిగింది.

నవ్వుతో అతని బుజాలమీద చేతులేసి వేడిమూతిమీద ముద్దు పెట్టుకుంది.

"ఛీ, చార్లెస్ ఎంగిలి."

అవును, అదీ సంగతి. అతని బాధ శబ్దరూపంలో వొస్తేనే గాని అతనికి అర్థం కాలేదు. అవును వొంటరిగా....ఆ రెండో కాలు కూడా ఆ పెట్టెలోకి ఎత్తి....సాయంత్రపు చీకట్లమూల—అతని సీటు వెనకాల-వృత్త ముద్దులేనా?

"ఆ ఎంగి లేదో ఇదివరకే అయింది. టీని రుచి చూడకుండానే పెట్టావా ఆ కుర్చీమీద?"

టీ కప్పును అమాంతం కింద వేసి కొట్టాడు. ఆమె తెల్లచీరె పసుప్పచ్చ అంచుమీద చింది ఇంకిపోయింది, టీ.

"అయిందా? ఇంకా వుందా కోపం?"

నవ్వుతూ తన భుజం చుట్టూ చెయ్యివేసింది.

"ఛో, సిగ్గులేని దానా?"

అని తోసేసాడు, నవీన ప్రవరాఖ్యుడు.

"అబ్బా!" అంది వరూథినిమల్లేనే!

పింగాణీ పెంకు కాలుకింద ఎర్రనయింది. దుమ్ములోకి కారిగింది, పాపం. పడకుండా పట్టుకున్నాడు, నడుంచూట్టూ చేతులేసి.

ఆమె అతడి మెడపట్టుకు వేళ్ళాడింది.

దొడ్లోకి మోసుకెళ్ళాడు.

"వాకిలి తలుపు వేసిరండి"

"బిందె?"

"ఔను లోపల పెట్టండి"

బిందెనీ, చందమామనీ లోపలపెట్టి తలుపు గడియవేసి నిమిషంలో వొచ్చి, కాలు కడిగి, తుడిచి, కట్టు కట్టాడు. ఆమె నవ్వు వింటే తన అదుర్దాకి సిగ్గు.

"ఇంక రా"

"ఎట్లా రాను? కాలు తెగిపోయిందిగా!"

"అంతమాత్రానికేనా?"

"అంతమాత్రానికే ఇంతకట్టు! కాలుమీదనే వాలికిపోయింది మీ దయ కాస్తా?"

"లేదు. ఏం చెయ్యను చెప్పు"

"నన్ను లేవతీసి తీసుకు వెళ్ళండి"

చంకలమీద చేతులు కలిపి లేవతీశాడు ఆమెని. తన బరువనంతా, నడుంపైన, అతనిమీద జేరవేసి నడిచింది రెండడుగులు. బాధతోనిండిన ఆమె కళ్ళని మృదువుగా ముద్దుపెట్టుకున్నాడు. వాకిలివేపు నడిచారు, బైట వెన్నెలకాంతి నీడలో నిండిన ఆ చీకటిలోంచి.

"ఇంటిదాకా నడవగలవా?"

"నన్నిట్లా తీసుకుపోగలరా?"

"ఆ!"

"ధైర్యమే!"

వెక్కిరిస్తోంది. అతన్ని చిన్న క్యాంప్‌కాట్ దగ్గిరిగా వెడుతున్నారు "అమ్మో!" అని బాధతో అరిచి దానిమీద పడిపోయింది. ఆమె, అతని మెడని ఉరివలె కావలించుకున్న చేతులతో, అతన్ని తనవెంట లాక్కుంటో గోడవేపు తిరిగి దిండులో తల దూర్చుకుంది.

"ఏమిటి? ఏమిటి? ఏమయింది?"

ఆమె నిలువునా వొణికిపోతోంది. కన్వల్షన్స్! ఏం చెయ్యాలి. లేవ బోతున్నాడు. కాని ఆమె చెయ్యి అతని మెడచుట్టూ వేసింది. ఉచ్చును మాత్రం వదలనే లేదు.

"ఏమిటి? ఏమిటి? నాప్రాణం! ఏమిటి?"

ఇంకా దగ్గిరికి లాక్కుంది ఆమె చెయ్యి, తన పక్కని అతన్ని ముఖాన్ని తన రొమ్ముకేపు. నవ్వుతోంది.

"నువ్వు! ఎంత టక్కరివి!"

★ ★ ★ ★

చంద్రుడు చుట్టు తిరిగి ముందుకు వాలినంతా నీడ పడేశాడు- వాళ్ళు వొచ్చి బైట నుంచునేప్పటికి.

"వెడతాను"

"వుండు వొక్కనిమిషం కూచో"

అమె గుమ్మంమీద కూచుంది. అతను ఆమె పాదాల దగ్గిర కూచు న్నాడు. దూరంగా బిందె ఏమీ ఎరగనట్టు చంద్రుడు కనపడని ఆకాశం వంక చూస్తోంది. చాలాసేపు అతను మాట్లాడలేదు. నిజమా అన్నట్టు ఆమె చేతులూ, తొడలూ, మెడా తాకి చూసుకుంటున్నాడు.

"ఇంక వెళ్ళనీ"

"చూడు, నేనేం చెప్పలేకపోతున్నాను. ఏం చెప్పినా నీకు అర్థమౌతుందో లేదో. నాకు నువ్వు—"

ఆగాడు.

"మాట్లాడకు. నాకు తెలుసు"

"ఎట్లా?"

"ఎట్లానైతేనేం? తెలుసు కాని, నేను చెప్పేది విను"

"చెప్పనక్కర్లేదు. వినను"

"వినాలి. తప్పదు"

"ఏమీ విననుు, పద"

"వినాలి. చాలా ముఖ్యం. ఇంతే. రేపు పొద్దున్ననుంచి నన్ను నువ్వు ఎరగవు. నిన్ను నే నెరగను" అంది ఆమె.

"అదేమిటి?"

"ఏమీ అడక్కు; అంతే!"

"నిజమా?"

"నిజమే"

"ఎందు కట్లా?"

"అంతే గనక"

"నే నేమైనా...."

"ఏంలేదు నువ్వు...."

గుమ్మంనించి జారి అతన్ని రొమ్ముమీద తలపెట్టి కావలించుకుని వెక్కి వెక్కి ఏడ్చింది.

"అంతేలే" అంది చప్పున. మబ్బులేని ఆ వాన నిమిషంలో మాయమయింది.

"నా ప్రాణం ఇస్తాను నీకు. అదే నేను చెప్పాలనుకుంది" అన్నాడు.

"నీ పాదాలుపట్టి నిన్ను వేడుకుంటాను, నన్ను మరిచిపో"

"ఇంక కనపడవా?"

"కనబడక ఏమౌతాను?"

"ఐతే నే నూరుకోను"

"వూరుకుని తీరాలి"

"చూస్తాను కదూ! నిన్ను ఇప్పణ్నించీ వెళ్ళనీను"

అని నుంచున్న ఆమెని కౌగిలించుకున్నాడు. ఆమె గట్టిగా కావిలించుకుంది. కళ్లు తెరిచేటప్పటికి ఆమె లేదు. బిందె మాత్రం వుండిపోయింది, ఆ వింత సంఘటనకి సాక్షిగా.

అట్లా వాకిట్లో కూచుని ఆలోచిస్తో ఎప్పుడు నిద్రపోయినాడో సూర్యారావు, కళ్ళు తెరిచేటప్పటికి చాలా పొద్దెక్కింది. బిందె లేదు. రాత్రి తలుపు గడియ వెయ్యడం కూడా మర్చిపోయినాడు గావును.

మర్నాడు సాయంత్రం, నున్నని ఇనపకడ్డీల్ని వెండికింద మార్చే సాయంత్రం, వెన్నెలలో పంపు దగ్గిరికి నడిచాడు. నీళ్ల పట్టుకుని అప్పటికే వెళ్ళిపోతోంది ఆమె. కొంచెం ధైర్యంచేసి అటే నడిచాడు తను కూడా. అతనికి నమ్మకం రావడంలేదు, నిజంగా ఆమె మాట్లాడదని. బిందె బరువుతో జారుకున్న నడుముని చూస్తో మళ్ళీ ఆ నడుము కిందనించి చేతులు పోనిచ్చి దన దగ్గిరికి లాక్కోకుండా ఎట్లా బ్రతకగలడు? అనేదే ప్రశ్న.

"నన్నెరగరని చెప్పలేదూ? వెళ్ళండి, వెళ్ళండి. ఇంక రాకండి"

"నువ్వెవరో, నీ భయ మేమిటో చెప్పాలి"

"నేనేం చెప్పను? నేను రాను. మీరు వెళ్ళిపొండి. చెపుతోంటే మనిషి కాదూ?"

"ఎవర్నన్నా అడుగుతాను, నీ సంగతి"

"కానీండి. ఎవరన్నా చెపుతారు. ఇంక పొండి. నావెంట రావొద్దు"

"వీల్లేదు. నీ యింటిదాకా వస్తాను"

"నా ఇంటిదాకా! దేవుడా! ఇదేం పోరు! ఫో, నా మొగుడూ, సంసారం, పిల్లలూ....ఇదేం గొడవ తెచ్చిపెట్టుకున్నాను?"

"నేను వెళ్ళను"

ఆగింది ఆమె.

"నేను అరుస్తాను; వెళ్ళు" అని భయంతో చుట్టూ చూసింది.

వాళ్ళు ఈతచెట్ల వెనకగా వున్నారు. వాటిని దాటారంటె వారి ఇళ్ళు కనపడతాయి.

"నేను వెళ్ళను" అని భుజం పట్టుకున్నాడు.

"రా, నాతో రా ఇప్పుడు" అన్నాడు.

ఆమె చప్పున బూతులు ప్రారంభించింది. మొగాడికి ములుగుల మల్లె గుచ్చుకునేవి. నివ్వెరపోయి చూశాడు అతను. తిడుతోంది. ఉమ్మేసింది.

"ఇంక ఒక్క అడుగు కదిలావా అందరిముందు నీ మొహాన ఉమ్మేస్తాను. ఫో."

అని చరచరా వెళ్ళిపోయింది.

ఏమీ అర్థంకాక, తన చెవుల్ని నమ్మలేక, అసహ్యపడి మళ్ళీ అసహ్యాన్ని నిలుపుకోలేక, ఇంటికి వెళ్లాడు. నిండారు వెన్నెల, రక్తాన్ని పిలచి పలికించే దక్షిణపుగాలి. ఎటు చూసినా ఆమె అందం. ఆ రాత్రి—ఆమె తనని ఎంత కాంక్షతో తీసుకుంది! స్త్రీ ఆ విధంగా చేసి సంతోషించడం పుస్తకాల్లో కూడా చదవలేదు అతను. అసలు ఉంటుందని అనుకోలేదు. ఏం చెయ్యాలి? ఆమె తన రక్తంలోకి ఇంకింది. వదలదు. చీకటిపడ్డాక ఎత్తుకువస్తే బలవంతంగా! ఆమె ఇది తెలుసుకుని వెడితే! ఆమె తిట్టిన

పాడు తిట్లు సులభంగా మర్చిపోయినాడు. మర్చిపోకపోతే ఏ పురుషుడు ఏ స్త్రీతో కాపరం చెయ్యగలడు?

మర్నాడు సాయంత్రం దూరంగా పంపు దగ్గర ఆమెని చూపించి పోర్టర్ని అడిగాడు, ఆమె ఎవరని?

"అదా? తప్పుడుముండ" అని ఇంకా రెండు తిట్టాడు.

"ఆమె ఎవరు చెప్పు."

"నా మాట వినండి. శుభ్రంగా పెళ్ళి చేసుకుని ఓ అమ్మగార్ని తీసుకురండి. ఈ పాడుముండల జోలికి పోయి చెడిపోకండి" అన్నాడు.

ఎవర్ని పలకరించినా నీతిబోధ చేసేవారే కద!

కాని ఆ పంపు దగ్గర నీళ్ళు పట్టుకుంటో వయ్యారంగా, కళ్లు పైకెత్తి, ఎవరి లక్ష్యమూ లేకుండా ఆకాశనీలాన్ని గమనించే ఆమెలో దోషం అతని హృదయం నమ్మ నంది. ఆ రాత్రి ఆమె రొమ్ము— ఆమె మాట—ఆమె తీరు—తన మీది దయ—ఆమెనా ఈ మాటలు పీడు?

రెండు రోజుల్లో మళ్ళీ చార్లెసు గుడ్సురైలు వచ్చింది. తను చూసే టప్పటికే రైలు కదలబోతోంది. చివరి నిముషంలో నవ్వుతో అతని పెట్టె లోంచి దూకింది ఆమె, రైలు వెడుతో గార్డుపెట్టి దగ్గిరికి రాగానే ఛార్లెస్ సూర్యారావుతో —

"ఆ అమ్మాయి సంగతి వదిలెయ్యి బ్రదర్. అటు పోకు" అన్నాడు.

"పీడి సొమ్ముగావును ఆ అమ్మాయి! దొంగవెధవ. నీతులు చెపు తున్నాడు" అనుకున్నాడు. పీడు కూడా నీతిబోధలేనా?

ఇంటోకి వెళ్లాడు. టీ మీది బుద్ధిలేదు ఇంకా చంద్రుడు ఉదయించ లేదు. అగ్గిపెట్టెకోసం కోటుజేబు దగ్గిరికి వెళ్లాడు. వెనక నించి చీకట్లోంచి కావలించుకుంది ఆమె.

"నీ దిగులుని భరించలేక వచ్చాను. పది నిముషాలు రా— కోపమే! తిట్టాననా? తిడితేగాని పోవుకదా! ఏం చెయ్యను?" అంది దిగులుగా, లాగుతోంది బుజాలు పట్టుకుని.

"ఫో, నన్ను ముట్టుకోకు" అని పెద్ద బూతు విసిరాడు, ఆమెని తోసేశాడు. ఆమె కదలక నుంచుంది. ఏడుస్తోందా? అతని కోపాన్ని తుడుస్తున్నట్టు దగ్గిరికి వచ్చి చంపలమీద చేతులు వేసి,

"నీ దాన్ని కదూ! నీ కోసమే. నీ కోసమే. నమ్ము. రా రా. దగ్గిరికి రా. వెళ్ళిపోవాలి. రా."

"ఎట్లా తప్పించుకుంటాడు ఆ కౌగిలిలోంచి? ఏమైనా అట్లాంటి కౌగిలి జన్మలో ఎప్పుకో ఏ అదృష్టంవల్లనో గాని లభ్యం కాదని తెలుసు అతనికి, పసిబాలుడు కాదు.

మాట్లాడకుండా దగ్గిరికి తీసుకున్నాడు ఆమెని. ఆమె ఎంత తొందర పడ్డా వెళ్ళడం పది నిముషాలలల్లా అరగంట దాటింది. మంచి యవ్వనంలో, ఒకరికొకరు ఎదురుపలికే రక్తాలతో కాలం అనేది కొలత లేదు వాళ్ళకి.

తలుపు తెరిచి ఇటూ అటూ చూసి చల్లగా జారిపోయింది.

ఆమె చీకట్లోకి, ఆమె వెళ్ళినదిక్కున చూస్తూనుంచున్నాడు. హోటలుకి వెళ్లాలి. కాని ఇప్పుడేం తొందర? గడిచిన అరగంట అద్భుతాన్ని నిదానంగా తీరికగా నెమరు వేస్తో, అట్లానే ఉండి పోయినాడు.

అతని వీపు వెనక పిల్లిమల్లే దగ్గిరికి జరుగుతున్న ఆకారాన్ని గమనించాడా? మెల్లిగా చెయ్యిఎత్తి అతని మెడ చుట్టూ చెయ్యేసి,

"ఈః సారి దానికేసి కళ్లెత్తావా—చచ్చావే"

అనడం, అతని నెత్తిమీద గట్టిగా కొట్టడం ఒక్కసారే జరిగాయి. ఆ సూర్యారావు వేసిన కేకకూడా బిగ్గిరిగా రాలేదు. ఆ ఆకారం అట్లానే చీకట్లోకి పోయింది.

అతని చిన్న కేకకే చుట్టుపక్కవాళ్ళు వొచ్చినట్టున్నారు. తెల్లారి కళ్లు తెరిచేప్పటికి ఆస్పత్రిలో వున్నాడు.

పాపం, ఆమె ఇందుకు గావును తనని అంత భయపడి జాగ్రత్త పరిచింది.

సూర్యారావు రైల్వేలో చేరాడన్న మాటేగాని, అతను చాలా పాప్యులర్. అతని మిత్ర బృందంలో కాలేజీలో చదివిన ఏణ్నర్థంలో గొప్ప పుట్‌బాల్ ఆటగాడు. అతని ఆట మిత్రులు రౌడీలూ, వొస్తాదులూ అతనికి ప్రాణ మిస్తారు. ఆ రోజే ఒకతనికి ఉత్తరం రాశాడు. మూడో రోజుకి ముగ్గురు దిగారు. వాళ్ళతో ఏమీ చెప్పలేదు గాని, తనకి నయమయిందాకా వుండమన్నాడు. అంతకన్న వాళ్ళు చేసేపని వాళ్ళకేం లేదు గనక వుండిపోయినారు. పైగా సూర్యారావు మీద చాలా ప్రేమ వాళ్ళకి. అతన్ని ఎవరో కొట్టారని తెలుస్తోనేవుంది. వాళ్ళు మర్యాదస్తులు కారు—తియ్యని కబుర్లు చెప్పి,ఏదో పెద్ద వ్యవహారంలో ఇరుకున్నాడని గ్రహించి, అర్జెంటు పనుల మీద తప్పుకుని పోవడానికి అతన్ని ఆ కథ ఏమిటో చెప్పమంటున్నారు గాని, అతనే ఆలస్యం చేస్తున్నాడు.

అతను ఆస్పత్రిలో చేరింది మొదలు ఎవరో కుర్రాడు అతనికి తెలీకుండా అతని స్థితిని రోజుకి నాలుగైదు సార్లు తెలుసుకుని పోతూనే ఉన్నాడు. మూడోనాడు జరం తగ్గగానే, భోజనంలోకి మాంసంకూరా,పళ్ళూ పంపారు, అతనికి తెలీని బంధువులు ఎవరో. అతనికి ఎక్కడా అంత దయగల బంధువులు లేనేలేరు. ఇంత జరిగినా, ఆ కూర పంపిన వారిని ఒక్కసారి చూడాలనే కాంక్ష అతన్ని వొదలటం లేదు.

ఆ కూర ప్రతిపూటా వొస్తూంది. కూర తెచ్చిన అతన్ని పట్టుకుని తన దగ్గిరికి తీసుకురమ్మని మిత్రులతో చెప్పి వుంచాడు. రాత్రి ఓ కుర్రాణి బలవంతంగా లాక్కొచ్చారు.

"ఎవరు పంపుతున్నారు కూర?"

"అక్క."

"ఎవరు మీ అక్క?"

"మా అక్క."

"ఎక్కడ వుంటుంది మీ అక్క?"
"వాళ్ళ ఇంట్లో."
"ఎందుకు పంపుతోంది?"
"మీరు మా బంధువులుగా!"
"మీ అక్కని ఓ సారి రమ్మను."
"జరంగా వుంది."
"నయం లేదా? మందు తీసుకుంటోందా?"
"కొంచెం నయంగానే ఉంది."
"ఎవరిస్తున్నారు మందు?"
"మందు లేదు ఏమీ లేదు."
"ఏమి?"
"నేను తెచ్చి పెడతానంటే ఒద్దంది."
"మీ బావ?"
"మా బావ ఎవరు?
"మీ అక్కకి మొగుడు లేడా?"
"లేడు."
"ఎవ రున్నారు?"
'నేనే."

ఇం కేమడగాలో తెలీలేదు సూర్యారావుకి.

మరి ఎవరు తన తల పగలగొట్టింది?

అతని స్నేహితులు వూరుకోలేదు. వూళ్లో భోగట్టాచేసి వచ్చారు.

ఆమె క్రిస్టియన్ అమ్మాయి. పేరు లిల్లీ. ఆమె ఒక గార్డు కూతురు. భర్తకి రైల్లో పనే. రెండేళ్ళ కిందట రైలుకింద పడి చచ్చిపోయినాడు. ఆనాటినుంచి ఖాదరనే రౌడీ ఆమెని వుంచుకున్నాడు.

అంతవరకు సూర్యారావుతో చెప్పారు వాళ్ళు. ఇంకేమీ చెప్పవద్దని నిశ్చయించుకున్నారు. ఖాదరే సూర్యారావుని కొట్టి వుంటాడని వాళ్ళ అభిప్రాయం.

మర్నాడు రాత్రి ఎనిమిదింటికి లిల్లీ అతనికి కూరా, పిండివంటలూ తనే తెచ్చింది. ముగ్గురు మిత్రులూ అప్పుడు అతని దగ్గరే కూచుని ఉన్నారు. కాని ఆమె వాళ్ళని చూసినట్టేలేదు. ఒక్క నిముషం అతని వంక చూస్తూ నుంచుని తనని తాను ఆపుకోలేక బిగ్గరగా ఏడుస్తూ అతని మీద పడ్డది.

"కన్నా, కన్నా చచ్చి బతికావా? నాకోసం ఇంత దెబ్బ తిన్నావా? నా మూలానే ఇట్లా ఐపోయావా?" అంటూ.

మిత్రులు లేచారు వెళ్ళాలని.

"వుండండి, వుండండి, వీళ్లు మనవాళ్ళేనా?" అంది సూర్యారావుతో. ఆమె దుఃఖం చూసి ఏడుపు వొస్తున్న సూర్యారావుఅవునని తలవూపించాడు. ఆమె చాలా సేపు మాట్లాడలేదు.

ఆమె మెళ్లో ఉన్న ఒక్క పూలహారాన్ని సద్దుతో ఆమె రొమ్ము నుంచి చూపు తిప్పుకోలేకపోయినాడు సూర్యారావు.

"నే నింక వెళతాను."

"కాదు ఏమిటి ఇదంతా? నీకు మొగుడు వున్నాడా?"

అతనేనా ఇంత రౌడీ?

"నన్నేం అడక్కు, నా మాట విని...."

అని ఆ ముగ్గురివేపు తిరిగి,

"ఇతన్ని తీసుకుపోండి, ఈ ఊరినించి, ఇక్కడ ఉంటే...."

"ఉంటే?"

"నన్ను చూడకుండా వుండలేడు ఈయన! ఆయన చంపేస్తాడు ఈయన్ని, ఈ సారి గుర్తులేకుండా."

అని చప్పున లేచి వెళ్ళిపోతోంది. ఆ ముగ్గురూ ఫుట్‌బాల్ యోధులు. దాంట్లో పొడుగాటి మనిషి జాషువా కూచున్న పీటనించే తలుపుకి సునాయాసంగా కాలు జాచాడు. ఆమె ముందుకి పడబోయింది. పడకుండా ఆమె చేతిని పట్టుకుని వెనక్కి లాగాడు. ఆమె బాధతో అరిచింది.

లేచి ఆమె చేతిని చూశాడు. ఆమె మాట్లాడకుండా తల వొంచుకుని నిలుచుంది. చెయ్యి మోచేతి దగ్గర విరిగి వుంది. అంతా వాచింది.

"చూడరా సూర్యారావ్! చూడు. ఆఖాదరేనా విరిచింది?"

ఎంత అడిగినా మాట్లాడినా మాట్లాడదు.

చివరికి సూర్యారావు లేచివచ్చి ఆమెని బతిమాలినా ఒక్క మాట మాట్లాడలేదు.

"ఎందుకు మాట్లాడవు? మేం వున్నాం. చెప్పు నీ సంగతి మాతో."

"మీకు తెలీదండి, ఈయన్ని తీసుకుని వెళ్ళిపోండి" అంది.

"ఏమిటి తెలీదు మాకు? బూకరించకు. మేం తీసుకుపోము మాకేం?"

లిల్లీ సూర్యారావు దగ్గిరికి వెళ్ళి పక్కమీద కూచుంది.

"వెళ్ళరా? నా మాట విని వెళ్ళిపోరా?"

"సరేలే. ముందు చెయ్యి చూపించు. విరిచేశాడా? విరిచేశాడా? ఎందుకు?"

"అడుగుతారా?"

"అయ్యో! ఎట్లా భరించను? ఇంక నువ్వు వెళ్ళకు ఇంటికి. ఒరేయ్ మీరు లిల్లీని మన ఇంటో పెట్టి రక్షించండిరా." అనేటప్పటికి ముగ్గురూ నవ్వారు.

పై సంభాషణ జరుగుతో వుండే వాళ్ళు ముగ్గురూ మధ్య మధ్య.

"కుయ్ కుయ్."

"అయ్యో. అయ్యో"

"చుప్, చుప్."

"ఆహా. ఆహా!"

"వాన్సు మోర్"

ఇట్లా అంటున్నారుగాని లేకపోతే సంభాషణ ఇంకా విచారకరంగా, నడిచి వుండేది.

"ఏమిట్రా? దాన్ని ఎవరూ రక్షించక్కర్లేదు. దాన్నించి మీ బోటి వాళ్ళని రక్షించాలి."

"ఏమండోయ్, జాగర్త. మీకు తెలీదు ఈయనకి కలగబొయ్యే ఆపద" అంది కోపంగా లిల్లీ.

ఇంత వరకూ ఓ మూల కదలకుండా కూచుని చిన్న చిన్న శబ్దాలు చేస్తున్న సుబ్బారావు, వాళ్ళ ముగ్గురిలో పొట్టి మనిషి, సిగరెట్ని కిందపారేసి లేచి నుంచున్నాడు.

"ఏమిటి మహాగొప్పలు మాట్లాడుతున్నావు? నిన్ను ఉంచుకున్నంత మాత్రాన వాడెవడో కలియుగ బకాసురుడైనట్టూ, నలకూబరుడైనట్టూ మాట్లాడుతున్నావు? వాడు చేసిన మహా కార్యాలు, చీకట్లో వెనకాలగా వొచ్చి నెత్తిమీద కొట్టడమూనూ, ఆడముండ చెయ్యి విరచడమూనూ? మంచిపని చేశాడు? కావలసిందేలే నీకు. మేం ముగ్గురమెందుకు? ఎదురుగా వొస్తే మా సూర్యారావే వాడి డొక్క చించి పెట్టేవాడు. నీ వెంటపడి మతిపోయింది గాని వాణ్ణి ఓ మానవ మాత్రుడు కొడతాడా? మా వాణ్ణి ఎందుకు తీసుకుపోవాలి? ఏమీ తీసుకుపోము. నరికి పారేస్తాం. జాగ్రర్త అని చెప్పు ఆ తప్పుడు గాడిదతో తెలిసిందా? నీ వెంటపడ్డ ఈ పూరి

చచ్చుపీనిగల్ని ఇద్దర్నీ తన్నాడు గావును ఆ మహాయోధుడు! అంతకన్నా గజకర్ణుడు లేడనుకుంటున్నావు. కనుక్కున్నాంలే వ్యవహారం! వాణ్ని అట్టే వెనకేసుకోచ్చావంటే నిన్నూ తంతాం జాగ్రత్త. ఏమిటో మావాట్ట, తనవేపు చూడకుండా ఉండలేట్ట, ఎందుకు వుండలేడూ? నువ్వేం రంభవా, దమయంతివా? పద, పద మహ గొప్పగా ఉంది. ఇటూ అటూ రెండూ తంతే సరి. ఎందుకు చూడకుండా ఉండలేడూ? ఏంరా సూర్యారావ్? చూడకుండా ఉండలేవా? నిన్నూ తంతే సరి నాలుగు! ఏం ఆడవాళ్ళు లేరా ఇంక? ఇదేనా మొనకత్తె! ఏముందే విశేషం నీ దగ్గర?...." ఇంకా ఏముందో పరీక్షలోకి వెళ్ళబోతో ఉంటే తప్పించుకు పారిపోయింది లిల్లీ. ముగ్గురూ పకపక నవ్వారు. అలిసి గావును గోడవేపు తిరిగి పండుకున్నాడు సూర్యారావు.

ఖాదర్ని ఆ రాత్రే తన్నాలని నిశ్చయించుకున్నారు వాళ్ళు. కన పడితే లిల్లీని కూడా. చప్పున సూర్యారావు వాళ్ళవేపు తిరిగి,

"మీకేం బుద్ధిలేదా? దాన్నెందుకురా?" అన్నాడు.

"బతికే ఉన్నావా? మీ ముగ్గురి అంత్యక్రియలూ ఓ సారే చేసి పోదామనుకున్నా. ఏమిట్రా, ఎందుకు తన్నకూడదూ దాన్ని?"

"అదేం చేసిందిరా?"

నవ్వాడు సుబ్బారావు ఆస్పత్రి అదిరేట్లు!

"అదేం చేసిందట! ఆ పక్కమీద కూచుని అడుగుతున్నాడు చూడు!"

"ఈ పూరొచ్చి వీడికి మతి పోయిందిరా!"

"ఆడదిరా."

"అదేం చేసిందా విను. ఏం చెయ్యాలి? ఇట్లాంటి ఆడవాళ్ళు పబ్లిక్ మెనెస్. ఏమిట్రా వీళ్ళు! ఊరికే నడుస్తారా తోవ వెంబడి అందరికిమల్లే! పిర్రలు ఊపుతారు. ఇటూ అటూ కళ్ళల్లోంచి పక్క చూపులు విసురుతారు.

జడని ఇటూ అటూ పంది తోకమల్లె గిరాటేస్తారు. మెడని నాజూకుగా తిప్పుతారు. చిన్న చిన్న నవ్వులు నిష్కారణంగా నవ్వుతారు. ఇంక మన సూర్యారావువంటి బుద్ధిలేని కుక్కలు కయ్ కయ్ మని వెంటబడి, తగూలాడుకుని ఆస్పత్రి చేరుకుంటారు. దెబ్బలతోనో, రోగాలతోనో!" అన్నాడు సాంబం.

"ఒరే, కవులే ఈ దొంగ పోకిళ్ళని వర్ణిస్తారు కదా! నవ్వితేట, పువ్వులు రాలాయట! ఎండకే మెరుగు పెట్టినట్టయిందట. ఆ నడకని చూసి హంసలూ ఏనుగులూ సిగ్గుపడతాయిట. తోవ పొడుగునా ప్రేమ స్రవంతి ప్రవహిస్తుందిట. మాటలో కోకిల స్వరాలుట!"

"ఆ కవులు రాయడమేగాని వాళ్ళలో ఒక్కడూ ఆడవాళ్ళజోలికి పోడు. తంతారని భయం. సూర్యారావు వంటివాళ్ళు ఆ పత్రికలు కొని చదివి ఆ మాటలన్నీ నిజ మనుకుని...."

"ఏంరా? ఆ చలం పుస్తకాలు చదువుతున్నావా ఏంటి?"

"ఎవడో కవిరా...."

ఏనాడు నీమోవి
లేనవ్వు పొలుచునో
నీ ప్రొద్దు పొడుపులో
నీ ప్రేమ మొలుచునో....

అన్నాడురా!"

"ఒరే సూర్యారావు! ప్రేమ మొలవడ మేమిట్రా?"

"వాడి తల మీద గుంటపడ్డదా? ఇంక దాంటోంచి ప్రేమ మొలవడమే తరవాయి."

"ప్రేమ మొలుస్తుందో, ఏం మొలుస్తుందో!"

"ఒరే. ఈ ముండ మూలానే కదూ, నువ్వు దెబ్బలు తిని హాస్పటల్‌కు చేరింది?"

"దాన్నే మనకండి. దానికోసం దెబ్బలుతినటమేకాదు, చచ్చిపోయినా ఫరవాలేదు" అన్నాడు సూర్యారావు.

"దానికోసమేనా? ఏ ఆడదాని కోసమైనా సరేనంటావా?"

"దానికోసం"

"ఏమిటా విశేషం?"

"అది దేవత!"

"ఎట్లా?"

"అంతా-రూపంలో, మనసులో, సూనృతంలో."

"దేవతలంటే ఇట్లానే వుంటారంటావా?"

"ఈ గ్రామదేవతా?"

"నువ్వు దేవుడివని ఆ దేవత నిన్ను చేరింది?"

"నిన్ను తన్నిందెవరు? గంధర్వులా?"

ఈ విధంగా అర్ధరాత్రిదాకా వాగారు. సూర్యారావు తను లేచిందాకా ఖాదర్ని కొట్టకుండా ఆగమని వాళ్ళని బలవంతం మీద వొప్పించాడు.

మర్నాటి రాత్రినించి ఎప్పుడో ఒకప్పుడు ఆ ముగ్గురూ లేని సమయంలో లిల్లీ వచ్చి సూర్యారావు దగ్గిర కూచుని అతన్ని ముద్దు చేసి పోతోనేవుంది. వాళ్ళు ఎంత వెక్కిరించనీ, తిట్టనీ ఆమె దగ్గిరికి వచ్చిందంటే, సూర్యారావు ఆమె కళ్ళవంక చూసీ, వేళ్ళను తాకి ఆమె మాటల మార్దవంలో కరిగిపోయి, 'ఇంక అంతకన్న స్వర్గం ఏముంది?' అని అనుకోవడం మానలేదు. ఆ ఖాదర్ని వొదిలి తనతో వుండమంటాడు. దానికి లిల్లీ ఓసారి నవ్వుతుంది. ఓసారి భయపడుతుంది. ఓసారి ఏడుస్తుంది.

"నా మీద నీకు నమ్మకం లేదా? ఆ ఖాదరేం చేస్తాడు? వాడు ఇంక ఎందుకు పనికిరాకుండా చేసే మాట్లాడతాం నీతో" అన్నాడు.

"వద్దు, నా మీద వొట్టు; అతన్నేం చేయకండి."

"అతని మీద ప్రేమా! నీకు?"

"లేదు."

"నా మీద ప్రేమా?"

"ఊఁ"

"మరి ఇంకెందుకు?"

"అందుకనే" అంటుంది.

ఆ మాటలకి అర్థం ఏమిటో తెలీక తనకి కనపడని వ్యవహారంలో ఇరుక్కున్నట్టు కొట్టుకుంటాడు సూర్యారావు. ఆమె మాటల అర్థం వెదుకుతాడు. ఎందుకు స్పష్టం చెయ్యదూ? ఆడవాళ్ల అంతేగావును.

"ఏమన్నా వుంటేగా స్పష్టం చెయ్యడానికి?" అంటాడు సుబ్బారావు.

"స్పష్టంచేస్తే ఏముందిరా వాళ్ళ వంట్లోగాని, బుర్రలోగాని! అట్లా అందమైన మిస్టరీలో కప్పివుంచబట్టే, ఆచీరె అంత షోకుగా వుందే—దాని కిందది ఇంకా ఎంత షోకుగా వుంటుందో, ఆ నున్నని మెరిసే జుట్టే అంత అందమే—దాని కింది బుర్రలో ఎంత అందమైన తెలివి ఉందోనని భ్రమసిపోతాడు మొగవాడు."

అని నవ్వుతారు అతని మిత్రులు.

"ఇంతకీ ఏమంటుందిరా నీ లిల్లీ?"

"ఏమంటుంది? తానూ నిజమైన లిల్లీనేఅనుకుని ఏ మెరగం అని అటూ ఇటూ తిప్పుకుని నవ్వుతో వుంటుంది, బురద మధ్య" అన్నాడు జాషువా.

"ఇక్కడేం బురదలేదు. వొచ్చి నన్ను చూసుకోండి అని ప్రతీ వాళ్ళనీ దొంగ పిలుపులు పిలుస్తూ" అన్నాడు సుబ్బారావు.

"ఆ ఖాదర్ని కొట్టవద్దు" అన్నాడు సూర్యారావు.

"ఇంకా?"

"నన్ను వొదలలేదుట."

"చూశారా? ఖాదర్ని ఏం చెయ్యకూడదు. వీణ్ని వొదలదు అది వీణ్ని వాడూ, వాణ్ని వీడూ నరుక్కునేలా వుంటే కులాసాగా కూచుని చూస్తూ వుంటుంది. లేకపోతే నాకేం తోస్తుంది? ఛీ పదండిరా పోదాం" అన్నాడు సాంబం.

"మనవా డేమంటున్నాడో కనుక్కో" అన్నాడు సుబ్బారావు.

"వాణ్ని అడిగి లాభంలా. పదండి మనం చేసేది చేద్దాం."

"ఉండండిరా. ఎల్లుండి వెళ్ళిపోతున్నాంగా ఇంటికి. ఒక్క ఒక్క రోజు ఓపికపట్టండి "అన్నాడు సూర్యారావు.

"శనివారం సికింద్రాబాదులో ఫుట్‌బాల్‌మేచ్ వుంది, మేం పోవాలి. నువ్వూ రా. ఈ వెధవ రైళ్ళ ఉద్యోగమేమిట్రా నీకు? ఆ నాలుగు ఎక రాల పొలం తగలేసుకున్నావుగాని లేకపోతే నువ్వూ హాయిగా ఫుట్‌బాల్ ఆడుకుంటో తిరిగేవాడివా? కానీ ఎల్లుండిదాకా వాయిదా?"

"ఇదంతా ఈ కవిత్వమూ, సినిమాలూ చేస్తున్న పని."

"మేం ఆడవాళ్ళ నెరగమనుకోకు. ఆడవాళ్ళ కేమిట్రా కావలసి నంతమంది. కాని ఆ ఒక్కతే కావాలని ఈ ఏడుపేమిటి వీడి ఏడుపుతో అదెంత బెట్టు చేస్తుందో తెలుసా? అందరికీ అది సులభమే, ఈ కవిత్వం బుర్రలో పెంచుకునే వాడిదగ్గిరే దాని గొప్ప."

"వీడే దాన్ని ఆడది అనడురా. దాన్ని దేవత అంటాడు. అన గానే అది అందని అపురూపరంభగా నటిస్తుంది."

"ఆ సినిమాల్లో చూడు తెరమీద అందరు ఆడవాళ్ళు గుంపులు గుంపులుగా వస్తారా? ఎవతైనా బాగానే ఉంటుంది. కానీ ఆ యోధుడు

వున్నాడే, ఆ వంకరనాయుకి మాత్రమే కావాలని మూడుగంటలసేపు పడ రాని అగచాట్లన్నీ పడతాడు, పాడతాడు. వీడి అగచాట్లు చూసి అందరూ అడ్డుపడతారు సరదాకి. తండ్రి వీల్లేదంటాడు. ఆ అమ్మాయి పారి పోతుంది. దొంగలు కూడా ఎత్తుకుపోతారు. పాములు కరుస్తాయి."

"పాములేమిటి, కప్పలు కూడా కరుస్తాయి."

"ఆడదాన్ని అంతగా గొప్ప చేసుకునేవాణ్ని చూస్తే అందరికీ కోపమే! అసహ్యమే! ఆ పెళ్ళికూతురికి అనుమానమే. వీడి పాటలూ కులుకులూ చూస్తే, అటూ ఇటూ రెండు తన్ని దాన్ని తీసుకుపోక."

"తన్న గలిగినవాడు ఆ పాటలు పాడుకుంటో ఎందుకు తిరుగు తాడురా?"

"ఆ రతన్ చూశావా? దానికి వేరే పెళ్ళి సంబంధం కుదిర్చిందాకా అట్లా చూస్తూ వూరుకుంటాడు. ముందుగానే ఆ బండిలో వేసి తీసుకుపోతే ఏ గొడవా వుండేది కాదు. పెళ్ళికానిచ్చి ఓ మూలకిపోయి లోకంలో తన కెవరూ లేరని ఏడుస్తాడు."

"ఆ పెళ్ళి అవుతోంటే, అప్పుడు వెళ్ళడు. పెళ్ళి కానిచ్చి తరు వాత ఏడుపు ప్రారంభిస్తాడు."

"కొందరికి ఏడుపంటే, చావంటే ఇష్టంలాగుంది. మన సూర్యా రావూ ఆ జట్టులో వాడులాగే వున్నాడు.

"ఒరే సూర్యారావ్, పోనీ సినిమాల్లో చేరరాదురా నువ్వు?"

"వారే నోరు మూస్తారా? లేచితనన్నా? ఇంక పొండి, నిద్రస్తోంది. ఎల్లుండిదాకా వాయిదా."

అంతటితో నవ్వుకుంటో లేచిపోయినారు వాళ్ళు.

ఆ ఎల్లుండి వొచ్చేప్పటికి ఎవరి ప్రయత్నం లేకుండానే వ్యవహారం దానంతట అదే తీరిపోయింది.

ఆ మధ్యాన్నం ఆస్పత్రినించి డిశ్చార్జి ఐన సూర్యారావుని ఇంటికి తీసుకుపోయినారు.

ఆ రాత్రి బైలుదేరి ఖాదర్ని తన్నడం డిస్కస్ చేసుకుంటున్నారు. ఆ లిల్లీ ఇంటికిపోయి ఇద్దర్నీ ఓసారే కలుసుకోవాలని వాళ్ళ ఉద్దేశ్యం. ఇంతలో తలుపు తెరుచుకుని బూచివాడిలాగు ఒక లాటీతో వాళ్ళ ముందు సాక్షాత్కరించాడు ఖాదర్. నిలుగుతూ గోడలకి జార్లబడి ఉన్నవాళ్ళు కాస్తా ఆ లాంతరు గుడ్డి చీకట్లలో భయంకర రూపాన్ని చూస్తూ వుండి పోయినారు.

"ఎవ్వడ్రా నన్ను తంతానంటున్నాట్ట....!(బూతులు) తన్నండిరా. నరికి ఇక్కడే పాతేస్తా" అంటూ వాళ్ళవంక చుట్టూ చూశాడు.

"ఎవడ్రా నువ్వు?" అన్నాడు సాంబం.

"నీ అక్క మొగుణ్ణిరా" అని లాటీ ఎత్తాడు. వాడి కాళ్ళ సందుకు ఒక్క దూకులో పాకాడు సుబ్బారావు. ఖాదర్ బోర్లబొక్కలా పడ్డాడు సూర్యారావుమీద. రెండు నిమిషాల్లో లాఠీ లాగెయ్యడం, ఖాదర్ దవడ మీద నాలుగు గట్టివి– ఇంక రెండు నెలల వరకు ఆ దవడ పనిచెయ్య కండా – ఇచ్చుకోవడం జరిగింది. మళ్ళీ ముగ్గురూ ఎవరి స్థానాల్లో వాళ్ళు గోడ నానుకుని కూచున్నారు. తన తప్పులకి నర్సింగ్ చేసుకుంటో కూల బడి వున్నాడు ఖాదర్. అప్పుడే మొహం వికృతంగా వాచుకొస్తూంది.

"చూసుకోండి. అప్పుడే అయిందీ మీ పని? రేపు తీసుకొస్తా వాళ్ళని" అంటున్నాడు.

"ఏడిశావులే. రేపటిదాకా నువ్వు బతికివుంటే కద మీ వాళ్ళని తీసుకురావడం?"

"నీకు మూడు నెలలవరకూ మాటవొస్తే కద ఎవరితోనన్నా చెప్పు కునేందుకు?"

"నీ సంగతి మాకు తెలుసులేరా ఖాదర్. నీకు నీవాళ్ళనే వాళ్ళుంటే వాళ్ళిదివరకే బాగా బుద్ధిచెప్పేవాళ్ళు నీకు. ఈ కోమట్లముందు డాబుగా వొస్తాదునని దడిపించి తిరిగావు ఇన్నాళ్ళూ. ఈనాడు మొగుళ్ళు

దిగారు ఈ వూరు. మహా వాస్తాదువిరా చీకట్లో మనిషిని కొట్టడానికి. సిగ్గులేదురా!"

"నా పిల్లజోలి కెందు కొచ్చాడు?"

"నీ పిల్లజోలి కెవరూ రాలేదు. నీ పిల్లే వొచ్చింది మా వాడి జోలికి. నీ పిల్లని నువ్వెందుకు జాగర్త పెట్టుకోక వూరిమీద వొదులు తావురా?"

"నేను వొదిలానా? అది నిలవదు....నేను...."

అంటో ఏడ్చాడు ఖాదర్.

తనకి తగిలిన దెబ్బలకి కాదు, తను రెండేళ్ళనించి పడుతున్న బాధని తలుచుకుని గావును.

"అది చెడిపోయిన మనిషి.... అణాకీ, బేడకీ సిద్ధం అది.... అట్లాంటిదాన్ని తెచ్చి మందిప్పించి, శుభ్రంచేసి, నా ఇంటికి పెద్దనిచేసి పెట్టుకుంటే .... (ఏడుస్తున్నాడు.... నేను బైటికిపోతే చాలు .... ఆ. వుత్త కుక్క....ఎవడితోనంటే వాడితో పోతుంది. రైలు గార్డులు లేరూ? ఆ నాలుగు నిమిషాల్లో వాళ్ళ పెట్టెల్లో దూరుతుంది. పోలీసు వాళ్ళందరూ ఇలాకా దానికి....ఒక దేమిటి? ఏం చెయ్యను? వాళ్ళని తంతాను....ఎంద ర్నని, ఎన్నిసార్లని తన్నను?"

"దాన్ని తన్న వేం?"

"దాన్ని, దాన్ని....ఒక్కొక్క గుద్దుకి శేరు రక్తం కక్కుతుంది. మర్నాడు అంతే మళ్ళీ....

పడి పడి నవ్వుతున్నాడు సుబ్బారావు, సూర్యారావు వంక చూస్తూ.

"దాన్ని చేతులు కాళ్ళు అన్నీ విరుస్తాను. ఒకసారి వురేశాను కాని కాని మళ్ళీ ఏడుస్తాను. ఆదేంపిల్లండీ! అది మనిషికాదు; దేవత.దాంతో పడు కుంటే....నేనూ చూశా చాలా ఆడవాళ్ళని....కాని వాళ్ళందరూ దీనిముందు వుత్త దిష్టిపిడతలు. ఇది మనిషికాదండీ....సైతాను. రాక్షసి. నా ప్రాణం

కొరుక్కుతినేసింది. చీరెలు, డబ్బు ఏమడిగితే అది ఇస్తా. దీని కోసం నా ఉద్యోగం వొదులుకున్నా. బికారినై పోయినా, దీనికి కావిలికా సేందుకు. దాని కాళ్ళమీద పడి బతిమాలుతా."

"వొదిలెయ్యరాదూ?"

"వొదిలేసి పోయినాను ఓ సారి, కాని ఒక్కసారి దాన్ని మరిగితే ఇంక దిక్కులేదు మొగాడికి. నేను వాళ్ళ నడుం విరక్కొట్టినా వొదలరు దాన్ని! మొగాళ్ళు నా వీపు తిప్పగానే దాని చుట్టూ చేరతారు ఒక్క ముద్దు కోసం....ఎటువంటివారు! ఆ తాసిల్దారు, పొగాకు కంపెనీ దొర....ఆ ట్రాఫిక్ యిన్స్పెక్టర్....ఎంద రని చెప్పను? వొదలేను దాన్ని....వొదిలి బతకలేను....ఇన్ని చేసినా ఇంటికి వొస్తే చాలు అది నా వొళ్ళో కూచుని కళ్ళు పైకెత్తి నవ్వితే చాలు. ఓ సారి చచ్చిందనుకున్నా నేను గుండెల్లో తంతే....నేనూ చచ్చిపోయేవాణ్ణే. ఏం చెయ్యను?"

అని ఏడుస్తున్నాడు.

"చూశావా సూర్యారావ్! విన్నావా? ఏదో దేవకన్య అన్నావు. దాని హృదయం సముద్రమంత విశాల మన్నావు. అంత విశ్వాసం, ప్రేమ ఎరగనన్నావు...."

"బాద రేం కవిత్వం చదివాడు?" అన్నాడు సూర్యారావు.

"అంతే నండి. అది అంతే, నాకు జరంవొస్తే ఆ రెండు నెలలూ కుక్కలాగ, నిమిషం కన్ను మొయ్యకండా రక్షించి నాకు సమయం వొస్తే ప్రాణమిస్తుంది. ఏ తల్లి, ఏ భార్య చేస్తుందండి అలా? కాని అది సైతాను, బ్రహ్మరాక్షసి...." అంటో వుండగా లిల్లీ వొచ్చి నుంచుంది వాళ్ళ మధ్య. ఖాదర్ని చూసి,

"అయ్యో! ఖాదర్, ఏమిటిది? అని అతనిమీద విరుచుకుపడ్డది. సాంబం లేచాడు.

"ఇంక చాలు ఈ నాటకం! ఒరె ఖాదర్, ఆ పిల్లని తీసుకుని నీ యింటికి పో" అన్నాడు.

"వాళ్ళేనా నిన్ను కొట్టింది?" అని బూతులు తిడుతోంది లిల్లీ.

"చాలా ఉత్తమమైనా వాక్కురా, నీ ప్రియురాలిది సూర్యారావ్" అన్నాడు సుబ్బారావు.

లిల్లీ సూర్యారావు వంకకి జరిగి, అతని తొడమీద చెయ్యేసి మధురంగా.

"నయంగా వుందా?" అని అడిగింది.

అసలే కదులుతూన్నపళ్ళని కొరకాలని ఖాదర్ వ్యర్ధ ప్రయత్నం చేశాడు. గుడ్లురిమి చూశాడు. కాని చీకట్లో ఎవరికీ కనపడనందున చాలించు కున్నాడు ఆ పని.

"లేవండి, పదండి ఈపాటి" అన్నాడు సుబ్బారావు.

"వీల్లేదు" అన్నాడు ఖాదర్.

"నోరుముయ్యి. ఇంతలో ఈ రాత్రికేం చెడిపోదులే నీ పిల్ల!" అన్నాడు జాషువా.

"వీల్లేదు, చంపేస్తాడు లిల్లీని" అన్నాడు సూర్యారావు.

"చంపెయ్యనీ, లోకకల్యాణ మౌతుంది."

"వీల్లేదు, నేను భరించలేను"

"ఎట్లానూ చంపద్రా, చంపేవాడైతే ఎప్పుడో చంపేవాడు."

"ఎప్పుడో దాని మూలాన వీడే చస్తాడు."

"చంపేవాడు మొదట్లోనే చేస్తాడు ఆపని."

"అతను చెప్పిన వన్నీ నిజమనుకుంటున్నారా?" అన్నాడు సూర్యా రావు.

"ఏం లిల్లీ?" అన్నాడు సాంబం.

"అన్నీ అబద్దాలు. నామీద ద్వేషం పుట్టించడానికి మీకు."

"ఏం చెప్పాడో నీమీద నీకెట్లా తెలుసు?" అన్నాడు కోర్టులు తిరిగిన జాషువా.

"ఏం చెపుతాడో నాకు బాగా తెలుసు."

"పోనీలే. నిజాలు కానీ, అబద్ధాలు కానీ వెళ్ళనీ వాళ్ళని."

"నిన్ను తన్నినందుకు వాడికి శాస్తి చేశాం ఇంక నీ జోలికిరాడు."

"రాడా? వాణ్ణి చంపి...." అంటున్న ఖాదర్‌ని డొక్కలో పెద్ద తన్ను తన్నాడు జాషువా. దాంతో ఖాదర్ కళ్ళు మూశాడు.

"చస్తాడేమో కొంచెం నీళ్ళు కొట్టండిరా."

"ఫరవాలేదులే. సూర్యారావు, నోరుమూసుకు పడుకో. వీళ్ళసంగతి చూస్తాం మేము."

"వీణ్ణి తన్నాంగాని మనం అసలు దీన్ని తన్నవలిసింది" అన్నాడు సాంబం.

"ఒసేయ్! నువ్వు మావాడి ప్రమేయం లేకుండా వొదిలిపోతావా, లేకపోతే గుర్తులేకుండా నీ మొఖాన్ని మార్చమంటావా?"

"అడుగుతావేం మర్యాదగా? లోకకళ్యాణం కోసం ఆపని చెయ్యాలిరా! ఆ విష్ణుదేవుడు పురుషుల్ని నాశనం చెయ్యడానికి అన్ని అవతారాలెత్తాడు గాని, అసలు బుద్ధి వున్నవాడైతే ఆ దుష్టత్వానికి కారకులైన స్త్రీలని చంపడానికి ఎత్తవలసింది అవతారాన్ని."

"అసలు నిజమేమిటో కనుక్కోండిరా" అన్నాడు సూర్యారావు.

"చెప్పాడు కదా ఖాదర్."

"ఖాదర్ కాదు. లిల్లీ ని చెప్పమనండి."

"ఒరే బాబూ, నువ్వేదో తెలివిగలవాడి వనుకున్నాం...."

"తెలివిగలవాడేరా! మరి ఈ స్థితిలో పడ్డాడు"

"ఆడదాని నోటినుంచి నిజం వస్తుందిరా? మూడురోజులు చప్పరిస్తుంది. కాని నిజం ఎట్లా వొస్తుందిరా? నిజం బైటపడితే నోరు మూసుకుని, మాటరాని ముద్దరాల్లాగా, మన గుండెలమీద కాళ్ళతో పనిచేస్తుంది"

"కాదురా. నాతో చెపుతుంది. చెప్పవా లిల్లీ?"

"ఊఁ. మీతో వొంటరిగా...."

"వీల్లేదు."

"ఏమిట్రా? ఆడది సిగ్గువిడిచి ఎట్లా మాట్లాడుతుంది అందరి ముందూ?" అని బతిమాలాడు సూర్యారావు.

"పోనీరా, మాట్టాడనీ"

సూర్యారావు మెల్లిగా లేస్తున్నాడు బాధతో.

"సూర్యారావూ, వుండు. మేమే వెడతాం! ఖాదర్ లే, మాతో షికారు రా- సూర్యారావు, ఓ గంటలో వస్తాం మళ్ళీ."

కాని ఖాదర్ ఓపట్టానరాలేదు. లిల్లీ చెయ్యి లాగుతాడు. చివర్న బలవంతంగా నెట్టుకుంటో తీసుకుపోయినారు అతన్ని.

వాళ్ళు వెళ్ళడంతో అమాంతం లిల్లీ సూర్యారావు మీదపడ్డది అతని రొమ్ములో మొహం పెట్టి.

"కన్నా, కన్నా, నువ్వు లేంది బతకలేను. తీసుకో, దగ్గిరికి రా" అంది.

అతను ఆమెని నెట్టేసి కఠినంగా లేచి కూచున్నాడు.

"ఖాదర్ చెప్పేవన్నీ నిజమేనా?"

"ఆ"

"ఖాదరేం చెప్పాడో నీకేం తెలుసు?"

"ఖాదర్ అబద్ధం మాట్లాడడు."

"ఏమిటా రోగం నీకు?"

"నాకూ....నువ్వు నా ప్రాణం నిన్ను చూస్తే...."

అంటో అతని పక్కన నిలువునా తనకి అద్దుకుంది. ఆతని అన్ని సందేహాలూ తీరిపోయినాయి.

* * * *

గంట సేపటికి వాళ్ళు నలుగురూ వొచ్చేటప్పటికి ఆ ఇంట్లో ఎవరూ లేరు. సామానూ లేదు. దూరంగా వెళ్ళే పన్నెండుగంటల పాసింజరు గార్డు పెట్టె వెనక ఎర్రదీపం కనపడుతోంది. ఖాదర్ చిందులు తొక్కుతున్నాడు.

"ఎత్తుకు పోయినాడు. ఇదంతా కుట్ర" అంటున్నాడు.

సూర్యారావుని తలుచుకుని ముగ్గురు మిత్రులకీ చాలా అసహ్యంగా వుంది. కాని—

"ఏడిశావులే." అని ఖాదరు నడుంమీద తన్నాడు సాంబం.

"వాణ్ణి మూడులోకాలూ వెతికి పట్టుకు చంపుతాను" అన్నాడు ఖాదర్.

"ఏడిశావు. తీసుకుపోతే పోయినాడు. ఇంకో పిల్లని చూసుకో. కాని వాడి వొంటి మీద చెయ్యిపడ్డదా పధ్నాలుగు లోకాలూ వెతికి నిన్ను నరుకుతాం జాగర్త."

అని ముగ్గురూ రైలు స్టేషన్‌కి వెళ్ళిపోయినారు, సూర్యారావు ముందు జాతకాన్ని విమర్శించుకుంటో, అర్ధరాత్రి శూన్యమైన ఆ ఇంటో, లోకమే శూన్యమైన ఖాదరు ఏడుస్తున్నాడు. దూరంగా గ్రామఫోను దునియామె కోన్ హమారా అని పాడుతోంది.

★

సరస్వతీ ప్రసన్నం

పాపం! రాత్రి పదింటిదాకా లెఖ్ఖలు చేసింది శ్యామల. ఎంత చెప్పినా ఎన్నిసార్లు వల్లించినా జ్ఞాపకం వుండవు 'ఆ ఫార్ములాలు ముగ్గులు వెయ్య